

TEMPORÆRE UNDERSØKELSER

Midlertidige kunstprosjekter i byutvikling

I THIS

Temporære undersøkelser
*Midlertidige kunstprosjekter i
byutvikling*

En katalog om de temporære kunstprosjektene knyttet til utviklingen av byrommene Harald Torsviks plass, Korsatunel-
len og St.Olavs plass, Ålesund 2023

av
Liv Dysthe Sønderland, kurator
Jorunn Kjersem Hildre, medkurator/prosjektmedarbeider

Innhold

Forord

4

Strekningen gjennom byen
Nybrotsarbeid
Rammer for forprosjektet
Mål og arbeidsmåte
Oppstart og introduksjon for publikum
Myk strekning

Kunstprosjektene

Simon Wågsholm & Jørgen Stavseng:

Sitte- og møteplasser i byrommene

Ragnhild Søvik & Solveig Fagermo:

Orangeriet - et vertikalt grønt prosjekt i Glasshuset

Ivan Dujmusic:

Tekst i Korsatunellen

Karin Augusta Nogva:

Performative handlinger i byrommene

Bent Erik Myrvoll:

Fargeprosjekt i Korsatunellen, utgang sør

Chiara Bersani:

Performative, konseptuelle prosjekt - samarbeid med Høstscena

Etterord

Tid

Upløyd mark

Blest

Mot

Kunstnerens kompetanse

Kunst i byutvikling

Motsatt bekymring

Nytteverdi

Perspektiver

Kunstens plass i byrommene

Integrert kunst

Autonome kunstprosjekter

Ålesund kommune satte våren 2023 i gang et pilotprosjekt, med støtte fra KORO - Kunst i offentlige rom og BRM - Byen som regional motor fra Møre og Romsdal fylke. Det gjaldt utviklingen av byrommene Harald Torsviks plass, Korsatunellen og gaterommet St. Olavs plass, som ligger i en sammenhengende strekning gjennom byen. Målet for prosjektet er formulert slik: Byrommene skal utvikles til å bli attraktive byrom, som er sosialiserende og sanselige, med hverdagsperspektiv og aktivitet året rundt, med spesielt fokus på barn, unge og eldre.

Pilotprosjektet ble definert som et forprosjekt, og skulle legge grunnen for videre permanent utvikling av byrommene. I forprosjektet ville kommunen engasjere kunstnere til å utforske muligheter i disse byrommene. Utprøvinger og eksperimenterende kunstprosjekter skulle finne sted i månedene juli til oktober. Den økonomiske rammen for de temporære prosjektene var 2 millioner kroner.

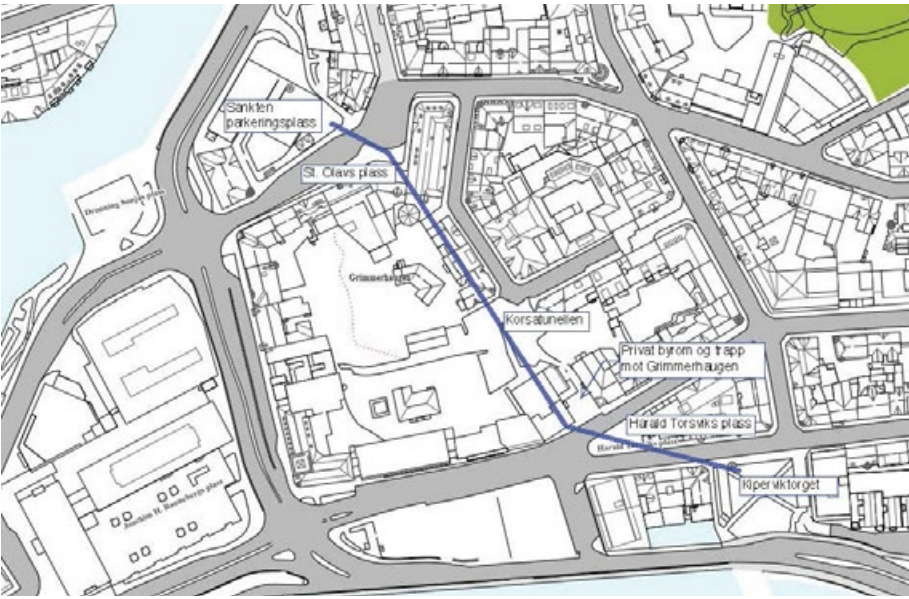
Nybrottsarbeid

Flere norske byer har gjennomført lignende prosjekter de senere årene, hvor kunstnere og temporære kunstprosjekter integreres i byutvikling. Tromsø var pilotkommune for KORO sin satsning på kunst og byutvikling i 2017, med en femårs intensjonsavtale for å arbeide med å gjøre kunst til en integrert del av byutviklingen*. Stavanger, Trondheim, Oslo og Bodø har lignende prosesser på gang. Dette er nybrottsarbeid.

Byutviklingsprosjekter er forskjellige, og man har valgt ulike måter å bruke kunstnernes kompetanse på. Kunstkompetanse i byutvikling er altså ikke en ferdig utviklet metode, men et landskap som fremdeles utforskes.

Flere spørsmål og problemstillinger meldte seg i starten og underveis. Hvor fritt skal kunstneren arbeide? Hvor instrumentelt? Er det ideer og perspektiver til planarbeidet man er ute etter? En konseptuell forståelse av stedet? Vil man ha konkrete

visuelle skisser og fysiske eksperimenter i byrommene? Skal kunstnerne samarbeide med arkitektene? Være en del av deres skisseprosess? Hvordan skal det legges opp? Dreier dette seg om kunst? Eller er kunstneren kun idéleverandør til planprosessen? Hvordan krediterer man kunstneren i denne rollen? Hvor mye av kunstnerens ide kan bakes inn i arkitekturen? Hvordan forholder man seg til opphavsrett? Når bør kunstnerens idé utvikles som noe eget? Blir det kunst i de endelige byrommene til slutt? Og vil utprøvingene i forprosjektet ha noe å si for det endelige resultatet?

Rammer for forprosjektet

TVERRFAGLIG SAMARBEID stod sentralt i forprosjektet. Forprosjektet ble drevet frem av Ålesund kommune, ved Miljø og samferdsel. Dette var også nybrottsarbeid fordi man skulle prøve ut et tverrfaglig samarbeid mellom kommunens prosjektledelse, arkitekt, landskapsarkitekt og to kuratorer. Disse partene og fagfeltene utgjorde sammen en prosjektgruppe, som skulle legge føringer for forprosjektet. Flere ressurspersoner var også koblet på for å kunne bidra med sin kompetanse ved behov; en rådgiver fra kulturavdelingen i kommunen, en avdelingsingeniør fra miljø og samferdsel, en psykiater og en lysdesigner.

BRUKERMEDVIRKNING skulle ha en betydelig plass i forprosjektet. I anbudet fra JAJA Architects og Lala Tøyen ble det presentert en plan for medvirkningsprosessen, og disse kontorene hadde hovedansvar for dette arbeidet.

KURATORENE sitt oppdrag, i tillegg til å delta i arbeidet i prosjektgruppen, var å kuratere en mengde større og mindre temporære kunstprosjekt i byrommene i perioden.

Mål og arbeidsmåte

Det skulle gjennomføres minst ett temporært kunstprosjekt i hvert av de fem byrommene på strekningen. Det var et uttrykt ønske om fysiske eksperimenter, og at noen av disse skulle utforske konkrete behov som sitteplasser, eller eksperimenter basert på innspill fra publikum. Det overordnede målet med de temporære kunstprosjektene var formulert slik: «å bidra til å skape spennende byrom og å spille inn ideer og perspektiv til planprosessen».

Kuratorene var ansvarlig for å finne kunstnere, men det skulle samtidig skje i samråd med prosjektgruppen. Vi valgte en utlysning på KOROs oppdragsportal hvor kunstnere og kunstnergrupper kunne melde sin interesse. Vi ba ikke om konkrete forslag, men ønsket en oversikt over kunstnerskap og hvem som hadde tid og mulighet i dette nært forestående tidsrommet.

Kunstnerne i dette prosjektet har blitt invitert inn, ut ifra ulike begrunnelser. Kunstprosjektene skulle settes raskt i gang og der var ingen tid til å utarbeide en helhetlig plan. Det har i positiv forstand ført til en variasjon i oppdrag og prosjekter. Ulempen er mangelen på en rød tråd som tydeliggjør hva man har vært ute etter.

Oppstart og introduksjon for publikum

Prosjektgruppen ønsket å markere oppstarten av byromsprosjektet for innbyggerne i Ålesund i juni 2023 med en pop-up, hvor gruppens medlemmer informerte om prosjektet, og om mulighetene for å komme med innspill.

Myk strekning

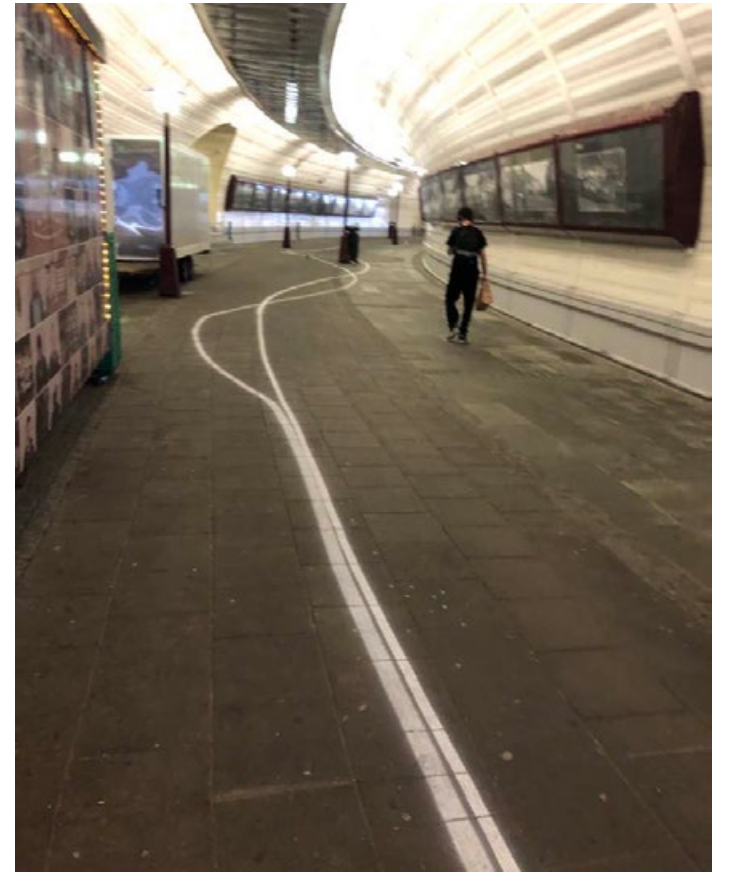
Kuratorene inviterte kunstnerne Bent Erik Myrvoll og Ivan Dujmusic til å ha en performance som skulle synliggjøre strekningen gjennom byen.

I performansen tegnet kunstnerne opp dette forløpet med midlertidig kritt pigment. De begynte i hver sin ende og passerte hverandre inne i tunellen. Resultatet ble en dobbeltlinje mellom Harald Torsviks og St.Olavs plass. Handlingen var pedagogisk, visuell og lett tilgjengelig for publikum, samtidig som den myke streken kunne assosieres med menneskenes frie bevegelse gjennom byen. Gangløpet gjennom Korsatunellen er ikke tilgjengelig for bil, og fungerer som en snarvei for den gående, - en strekning for de myke trafikantene.

Foto: Liv Dysthe Sønderland

8 kunstnere

16

Til sammen 8 kunstnere gjennomførte temporære kunstprosjekter i byrommene:

Simon Wågsholm
Jørgen Stavseng
Sitte- og møteplasser i byrommene

Ragnhild Søvik
Solveig Fagermo
Orangeriet; et vertikalt grønt prosjekt i Glasshuset

Ivan Dujmusic
Tekst i Korsatunellen

Karin Augusta Nogva
Performative handlinger i byrommene

Bent Erik Myrvoll
Fargeprosjekt i Korsatunellen, utgang sør

Chiara Bersani
Performative, konseptuelle prosjekt - samarbeid med Høstscena

Sitte- og møteplasser i byrommene

18

Et gjennomgående innspill fra publikum har vært at strekningen mangler steder å sette seg.

Simon Wågsholm og Jørgen Stavseng ble invitert inn i prosjektet med en konkret forespørsel om å undersøke sitteplasser og hvordan det kan skape møtesteder for folk. I prosjektet har de to valgt å ta utgangspunkt i byens geografiske karakter, hvor landskapet – spesielt sjøen - har lagt premissene for bebyggelse og linjeføring i byen.

Wågsholm og Stavseng arbeidet med hver sine grep, men med en felles overordnet plan og med visuell dialog seg imellom. Wågsholm brukte kraftige stokker, sammenstilte til små amfi, og Stavseng brukte kraftige plank i ordinære stabler, der sammenstilling og vinkling dannet subtile romlige situasjoner. Langs strekningen utgjorde Wågsholm sine innlegg en form for høydepunkt på sentrale steder, mens Stavseng sine innlegg utgjorde en kontinuitet. Til sammen dannet benkene en komposisjon og åpen rytme gjennom de ulike byrommene som knyttet strekningen sammen.

Byens plassering i fjord og havlandskapet: Wågsholm og Stavseng utvidet det geografiske området de arbeidet med, i hver ende av strekningen, for å komme i visuell kontakt med vannet; sund- fjord – hav. Området ble strekt sørvest for St. Olavs plass, der sundet en gang hadde en hop, og i andre enden inkluderte de Kiper- og Kiper-

vikpiren. På piren lot de et element stikke en meter ut over kaikanten, som et brudd på linjen mellom sjø og land. Det understreker den konseptuelle tilnærmingen som lå til grunn når de arbeidet med prosjektet. Installasjonene forholdt seg til det store landskapsrommet, og til mer lokale romlige forløp underveis. I tillegg til å være «benker» var de verktøy til å undersøke stedet.

Sosialiserende: Felles for arbeidene er et inkluderende språk som inviterer til uformelle møter. Lengden på trestokkene åpner for at man kan dele benk med fremmede. Man kan komme tett på andre i en form for uforpliktende felleskap. Installasjonene utfordrer oss på hva en benk kan være. De er friere, og en må aktivt og intuitivt ta stilling til hvordan man vil sette seg. Det gjør dem mindre dikterende og mer aktiverende. Det åpner for klatring og lek så vel som å sitte, å se og å hvile.

Rått og skulpturelt: Kunstnerne var

opptatt av å velge et materiale som var funksjonelt i forhold til det midlertidige. Det ubearbejdede grove treverket har et rått og selvfølgelig uttrykk som signaliserer at her jobber man med overordnede problemstillinger som komposisjon og funksjon. Det er likevel vakkert utført. Stavseng sine stabler med material er inspirert av tiden han jobbet i et tømrerfirma og spiste matpakken sin på stabler av plank. Han bringer inn den funksjonelle estetikken og rytmen som oppstår, når små fjøler legges mellom bordene for å slippe inn luft, kalt strø. At bordene har litt ulik lengde blir også en del av uttrykket som bygger opp under det røffe og midlertidige.

Wågsholm sine sittegrupper med kraftige bjelker boltet sammen i ulike formasjoner har også denne tilsynelatende enkelheten, men for det trente øye er hver enkelt gruppe godt komponert. Wågsholm følger det samme sporet med rå estetikk, men tar det et steg nærmere det

skulpturelle. Dette understrekes når han hugger ut et ansikt i enkelte av stokkene, og åpenbarer mulighetene som ligger gjemt i et stykke tre.

Uten sokkel: Wågsholm forteller at de utskjærte “bystene” i liggende positur er en kommentar til de utallige menneskefigurene på sokkel i denne byen. Han tar dem ned fra pidestallen og gjør dem nærværende og tilgjengelige. Menneskefigurene bringer inn et element av kunstnerisk utforming som knytter an til både skulpturer og jugendutskjæringer rundt om i byen.

Trematerialet bringer noe varmt og sanselig inn i stein og betong-byen. Treverket finnes fra før, blant annet i forseggjorte dører i gamle jugendhus. Trematerialet peker også bakover i tid til den opprinnelige trebyen Ålesund. Dimensjonene på trebjelkene finnes den dag i dag i de kraftige konstruksjonene i store sjøbuer i byen.

Samarbeid: Wågsholm og Stavseng har ikke arbeidet sammen tidligere, og spørsmål om samarbeid kom fra kuratorene. Vi så en mulighet i å sette sammen to fagpersoner med hver sin erfaringsbakgrunn og ulike blikk. De har begge arbeidet både praktisk og konseptuelt på hver sine områder, innenfor visningsrommet og store utendørsrom. Rent praktisk var det også en fordel å være to til en såpass omfattende oppgave.

Simon Wågsholm

(f. 1978) er billedkunstner. Han bor og arbeider i Ålesund. Hans kunstneriske praksis har hatt hovedfokus på maleri, romlige skulpturer og installasjoner. I kunsten hans er det en gjennomgående interesse for sporene som vi etterlater oss. Denne interessen kommer frem i et formspråk som beveger seg mellom det figurative og abstrakte. Utdanninga har han fra Ålesund Kunstfagskole og Universitetet i Bergen (Moderne kunst og estetikk). Han underviser i maleri og kunstfilosofi ved Ytre Kunstfagskole.

Jørgen Stavseng

(f. 1979) har mastergrad i arkitektur fra Bergen Arkitekt Skole og gikk før det et år ved Ålesund kunstscole. Han bor og arbeider i Ålesund, og etablerte OKAPI arkitektur i Bergen i 2015. Ved siden av egen praksis har han undervist ved Bergen Arkitekthøgskole og ved universitet i Guangzhou, Kina. Han interesserer seg spesielt for det offentlige rom som arena for uformelle sosiale møter mellom folk, og relasjonen mellom offentlige byrom og felles landskapsrom. Han er også opptatt av grensesnittet mellom kunst og arkitektur, og samarbeidet mellom kunstner og arkitekt.

Foto: Jørgen Stavseng

Orangeriet

32

Ideen om et vertikalt grønt prosjekt i Glassrommet, vekket kuratorene sin interesse av flere grunner. Natur, vekster og grønt har en udiskutabel rolle i utformingen av byene våre, og vi ønsket oss noen som kunne strekke ideene og visjonene for grønne byrom. Innspillene fra publikum handlet også om planter i dette rommet, og om å skape en oase for opphold midt i byen.

Kunstnerne Solveig Fagermo og Ragnhild Søvik, kaller sitt temporære arbeid i dette rommet for Orangeriet. Et oransjeri er et overvintringshus for appelsintrær og planter, som var vanlig i Tyskland og Frankrike, særlig i barokken. Et slikt rom har i tillegg vært et sted for opphold, kanskje nettopp fordi vi mennesker trekkes mot det grønne, trives, og henter kraft når vi har vekster omkring oss.

Foto: Dag Lausund

Vertikalt: Kunstnerne presenterte et vertikalt grønt prosjekt, som rettet oppmerksomheten oppover mot den rause takhøyden og det naturlige lyset. En komposisjon som løftet fram kvalitetene i arkitekturen. Vekstene som hang og klatret i flere sjikt, gjorde at vi fikk øye på vegetasjonen over glasskuppelen, og vi oppfattet plutselig hvor vi befant oss geografisk i byen; under Grimmerhaugen.

Orangeriet var et eksperimentelt arbeid; sanselig, visuelt, funksjonelt og teknisk. Det tøyte oppfatningen av hvordan vi kan gi plass til det grønne i et byrom. Kultiverte og ville vekster om hverandre, fuglesang fra lydkulisser - det var som å tre inn i en skog eller oase i byen. Materialene og uttrykket i denne totalinstallasjonen var overraskende og ny. Det var en forvandling av rommet, fra et byrom uten liv, til et levende og sanselig sted, med relativt få, men virkningsfulle grep.

Kontemplasjon: I den kraftige

stålkonstruksjonen under glasskuppelen var to gule bybenker hengt opp. De svedde så vidt over bakken og ble til to gynger hvor folk kunne disse, lene seg tilbake og se opp i himmelen. Kunstnerne ville skape et rom hvor man kunne falle til ro, midt i det som er en gjennomfartsåre for gående. Fuglesangen var med på å koble deg av - eller på. Lyden dempet den skarpe akustikken, brøt stillheten og følelsen av tomrom. Det følte mulig å ha en privat samtale midt blant forbipasserende. Rommet ble umiddelbart tatt i bruk. Bybenkene var inviterende, og svarte på publikums ønske om et sted å sitte. Kanskje ble dette temporære arbeidet godt mottatt av publikum også fordi det opplevdes forståelig, tross alt. Mange forventer at samtidskunst er vanskelig, men planter, vekster og lyden av fugl er kjent og nært. Benker inviterer til å sitte ned, og dette kan gi en åpning til å betrakte også det som er mer ukonvensjonelt og fremmed. Det ble et sted for opphold og rekreasjon.

Valg av planter og vanningsssystemer: Byrommet var livløst, både i menneskelig tilstedeværelse og naturliv, før installasjonene kom inn. Det var ikke livsgrunnlag for plantevekster i byrommet i utgangspunktet. Kunstnerne hentet plantemateriale fra naturen i nærområdet, som ble utprøvd i rommet og de laget vanningsprogrammer som etablerte livsforhold for planter, dyr og insekter i den temporære perioden. Eksperimentet viste at planter kan leve i dette rommet.

Tilsyn og omsorg: Fagermo introduserte ordet omsorg som supplement til ordet tilsyn, om oppgaven med å ta vare på planter og vekster i en by. Ordet minner oss om at vi har med noe levende å gjøre, og det minner oss om slektskapet mellom oss og plantene, i et bymiljø der det meste ellers er materielt og dødt.

Funksjonalitet: Samtidig som rommet skulle være en visuell opplevelse, var kunstnerne opptatt av

å ivareta aspekter som fremkomlighet, og sikkerhetskrav som utløses i det offentlige rom. Vekstinstallasjoner og hengende benker ble balansert opp mot bæreevne i konstruksjon, uten at det gikk på bekostning av det kunstneriske uttrykket.

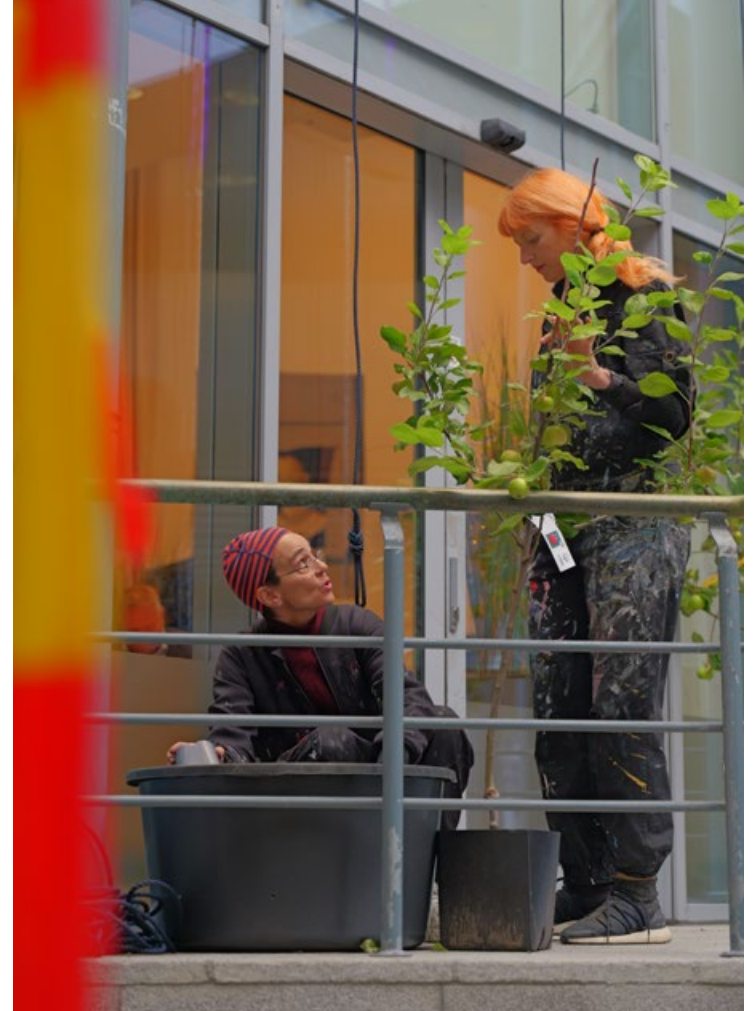
Samarbeid: Spørsmålet om et samarbeid mellom de to kunstnerne, i dette prosjektet, kom fra kuratorene. Søvik og Fagermo representerer to ulike kunstnerskap og vi så for oss at brytningen mellom disse to kunne bli spennende og ny. Fagermo sin risikovilje og ofte vågale uttrykk innenfor flere ulike medier, og Søvik sin sanselighet og fintfølelse blikk, først og fremst fra maleriets fagfelt, er egenskaper og erfaringer vi hadde tro på i denne sammenhengen.

Solveig Fagermo

(f. 1969), bor og arbeider i Ålesund. Hun har hovedfag fra Kunsthøgskolen i Oslo, og følger nå det internasjonale studiet «Eksperimentelle uttrykk med plantebaserte materialer» på Norges grønne fagskole - VEA. Fagermo har deltatt på en rekke utstillinger i inn- og utland. Som kunstner arbeider hun konseptuelt fra et miljøpolitisk ståsted, og blander gjerne ny teknologi med gamle tradisjoner. Arbeidene hennes kretser ofte rundt dilemmaer, i en poetisk eller humoristisk karakter.

Ragnhild Søvik

(f. 1969) bor og arbeider i Ålesund. Hun har i sin kunstneriske praksis hovedfokus på maleri og grafikk. I sine arbeid jobber hun eksperimentelt, og utforsker møtet mellom tradisjonelle teknikker og nyere teknologi. Motivene er en kontinuerlig undersøkelse av mennesket som form og individ, i ulike landskap og rom. Hun har en rekke separat- og gruppeutstillinger bak seg i inn- og utland, og er innkjøpt av blant andre Kystverket og Kjell Holm Stiftelse.

Tekst i tunellen

Korsatunellen i Ålesund er en gangtunnel gjennom fjellet for den myke trafikken, fra Harald Torsviks plass i sør, til St. Olavs plass i vest. Det er et spesielt byrom, isolert fra livet utenfor. Det temporære kunstprosjektet til Ivan Dujmusic undersøker tekst som virkemiddel for å skape innhold, tanker og refleksjon i denne tunellen. Gjennom tekstene, som både er innhold og visuelle elementer, bringes et blikk og en stemme inn i rommet.

It comes as no surprise

Tekstene til Ivan Dujmusic er både steds spesifikke og kontekstuelle. De er laget til de rundede veggene i gangpassasjen, og som kommentarer til den heftige debatten som oppstod da de første temporære kunstprosjektene dukket opp i byrommene, sommeren 2023.

Kontekst: Billedkunstnere er vant til kritikk og til tider usakligheter fra folk som ikke kjenner kunstfeltet, ikke forstår hva de driver med, eller ikke ser verdien av kunst i det store og hele. Innholdet i tekstene kan sånn sett være et tidløst sukk, fra en yrkesgruppe som stadig må ut og forsvare sine verk og deres rettmessige plass i samfunnet. Men tekstene får en helt egen kraft i lys av debatten som utspilte seg i Ålesund mellom juli og september 2023. Dujmusic forteller at mens nettrull og rasende innbyggere hamret løs som reaksjon på trebenkene som kom opp i byrommene, bestemte han seg for å bruke dette engasjementet til noe. Teksten kan leses som en provokasjon som

understreker misforståelsen, men kan også leses som en oppfordring til å åpne opp for det som er nytt. Når tekstene nå blir værende i tunnelen ut over midlertidigheten som først bestemt, så blir tekstene også til et minne om de månedene hvor *kunst* ble det store debattertemaet i Ålesund, og diskusjonen nådde langt utover den kretsen som vanligvis engasjerer seg.

Nytt sted: I Korsatunnelen hang det store, mørkerøde montre, med historiske fotografier. De fleste hadde vannskade og var ikke godt ivaretatt. Da de ble tatt ned og tunnelen ble spylt og vasket, fikk passasjen mer lys og letthet. De store bokstavene til Dujmusic i blått og rødt kom opp på veggene straks etter denne overhalingen, og forvandlet opplevelsen av stedet. Tekstene og setningene gjør at vi trekkes innover og gjennom passasjen - både for å lese innholdet, og fordi tekst har en innebygget retning og bevegelse. Vi trekkes automatisk i

leseretningen, noe som gir verket fart og flyt, og leder oss gjennom passasjen. Skriften er plassert høyt oppe i innersvingen av tunnelens krumning og lavere i yttersvingen. Dette understreker bevegelsen, og gjør oss oppmerksomme på at tunnelen ikke er en rett strekning.

Språk: Dujmusic bruker engelsk som språk i sine arbeider. Han vil at de skal være universelle og tilgjengelige. For noen innbyggere, spesielt eldre, kan dette skape en distanse. Det at engelsk har fått en selvfølgelig og sentral plass i samfunnet hos den yngre generasjonen, virker inkluderende for turister og utlendinger, men fremmedgjørende på dem som sjelden eller aldri bruker annet enn norsk. Dujmusics temporære verk i tunnelen appellerer til den yngre generasjonen spesielt. Stedet føles nytt og urbant.

Sted for det temporære: Prosjektet viser at stedet kan forvandles. Kanskje peker dette på et potensiale.

Kanskje rommet nettopp bør være åpent for temporære prosjekter, en arena for stadig nye opplevelser og statements. Da er det uproblematisk at noe appellerer til den unge befolkningen, når prosjekter på et senere tidspunkt kan ha en annen målgruppe, og neste gang kanskje favne majoriteten. Å planlegge for at et sted i en by kan være foranderlig og åpent er et tydelig valg, og kan være en måte å anerkjenne at befolkningen og tiden stadig endrer seg.

*An
attempt
to
turn
this is
the
way
it
is
into
this
is
the
way
it
was*

Ivan Dujmusic

(f. 1982) jobber i skjæringspunktet mellom tekst og visuell kunst. Hans kunstneriske praksis involverer ulike medier, som tegning, grafikk, installasjon og skulptur. Verkene til Dujmusic kretser rundt grunnleggende menneskelige erfaringer som går i dialog med ideen om kunst. Dujmusic har MA fra Academy of Fine Arts i Zagreb og BA i animasjon fra Høgskulen i Volda. Han har stilt ut og deltatt i en rekke gallerier og festivaler i inn- og utland. I 2017 fikk han kunstnerstipend fra Møre og Romsdal fylkeskommune. I 2022 var han med på å etablere Aggregat forlag, et kunstnerdrevet forlag med fokus på produksjon av kunstnerbøker. Dujmusic bor og arbeider i Ålesund.

52

Performative undersøkelser

54

Med performative handlinger og tilstedeværelse ville Karin Augusta Nogva undersøke byrommene Harald Torsviks plass og inngangen til Korsatunellen, utgang sør. Hvordan oppleves stedet, materialene, arkitekturen, lyset? Hvem er det som oppholder seg - og drifter forbi her? Ved bruk av tid, tilgjengelighet på stedet, skisser, dokumentasjon og performative handlinger, skulle hun se om man kan samle inn en annen type informasjon enn den som kommer fram i brukerundersøkelser og andre medvirkningsprosesser.

Foto: Mateo Christensen

Et interaktivt, undersøkende prosjekt som dette kan ikke være ferdig planlagt, men blir formet i møte med omgivelsene. Nogva valgte likevel å bruke fire ord som et utgangspunkt: renhet, tilberedning, harmoni og tillit. De er hentet fra en japansk filosofisk tilnærming og holdning til et sted, eller til omgivelsene.

Rengjøring: Nogva åpnet sitt performative prosjekt med å rengjøre stedet. I et offentlig rom blir denne handlingen en gest til alle som bruker stedet, og spesielt til den faste gjengen som tilbringer mye tid her. Handlingen er sympatisk og åpner opp for en videre intervensjon, og skaper forventning til det som skal skje videre.

Tillit: De som har ansvar for orden og vedlikehold i Ålesund bysentrum snakker mye om hærverk. Det sies at alle løse gjenstander blir ødelagt. Nogva ville undersøke om det virkelig er slik. Hennes teori var at når folk blir vist tillit, så responder-

er de på dette og viser en annen respekt for både sted, gjenstander og for hverandre. Hun etablerte en liten stasjon, med stol og bord med tegneredskaper og en tavle hvor folk kunne skrive, tegne og ytre seg. I løpet av de tre ukene stasjonen sto i byrommet, ble ingenting tatt eller ødelagt. Tavlen var fylt til randen av beskjeder og hilsener.

Rød: Harald Torsviks plass skal bli det nye trafikkknutepunktet i Ålesund. Plassen vil dermed få en form for signalfunksjon ved at det blir startpunktet for alle som ankommer byen med buss, og det blir stedet for avreise. Her vil bli mer folk. Det blir et sted for å vente og for å møtes. Når Nogva tester ut et rødt stoff på en av benkene på plassen, ser man tydelig fargens potensiale til å trekke oppmerksomhet og virke inn på opplevelsen av stedet. Med rødfargen ville Nogva også signalisere høytid og harmoni omkring te-seremonien som hun inviterte til på stedet.

Tilberedning og harmoni: Te-seremoniene inspirert av japansk kultur har Nogva drevet med i flere år, som en performativ, inkluderende og inviterende handling. Den kan sees som en motsats til stress og materialisme som kan prege byene våre og samfunnet generelt.

Nogva sine handlinger i byrommene bringer først og fremst inn en holdning og et forslag til en mer inkluderende og sympatisk atmosfære i byen. Det er et eksempel på kunstens viktige rolle som en uavhengig og ikke-kommersiell stemme i samfunnet. Det menneskelige perspektivet bringes inn på en visuell og nærværende måte. Det å ha på seg en drakt eller uniform synliggjør at man er i byrommene med en alternativ hensikt. Man trer inn i miljøet, samtidig som handlingene og tilstedeværelsen får symbolsk kraft og betydning.

Karin Augusta Nogva

(f. 1976) er utdannet ved Kunsthøgskolen i Bergen og Edinburgh College of Art, med Master i Kunst med fordypning i grafikk. Hun er aktiv på kunstscenen innen ulike sjangre, som scenekunstfortelling med papirklipp, te-seremoni; et tverrfaglig samarbeid med trioen Noriaki og performativt arbeid som Fuglevokter. I billedkunsten arbeider hun med tegning og grafikk på papir og tekstil. Tematisk er det naturen og miljøet som opptar henne, vårt forbruk og naturen som settes på spill. Hun er inspirert av japansk håndverkstradisjon og har flere ganger vært på studiereise til Japan. Nogva har utført flere store utsmykninger på offentlige bygg, som Kolvikbakken ungdomsskole i Ålesund.

Byrom for alle

68

Den italienske kunstneren, aktivisten og koreografen Chiara Bersani ble invitert inn i byromsprosjektet gjennom et samarbeid med scenekunsthøgskolen Høstscena. Hennes performative og konseptuelle prosjekter i Ålesund har blitt utviklet gjennom fire arbeidsopphold i byen fra oktober 2022 og til oktober 2023. Bersanis arbeider undersøker politiske aspekter ved kroppen, og avdekker misforhold mellom løfter og virkelighet, spesielt når det kommer til inkludering av funksjonsnedsatte i samfunnet.

Foto: Lorenza Daverio

«In Ålesund, I gathered countless shades of light. I gathered the wind. I gathered the sea's water in the air. I gathered the silence upon leaving the airport. I gathered the night (-).»

Publikumsverter: I et av Bersani sine prosjekter i Ålesund inviterte hun lokale barn og ungdommer med funksjonsnedsettelse til workshop. Under teaterfestivalen Høstscena, som varer en uke i september, skulle de samme barna være publikumsvert-er. Det gikk ut på å følge publikum gjennom byen fra et arrangement til det neste, og gjennom disse turene la publikum erfare byen fra deres perspektiv.

Pysjparty: Et annet prosjekt som tilbød et alternativt blikk på byen var et pysjparty i en parkeringsgarasje. Bakgrunnen for arrangementet var at garasjen var Bersanis tilkomst til hotellet der hun bodde i Ålesund, altså tilkomsten som rullestolbruker. Hotell 1904 har et imponerende inngangsparti i jugendstil med vakkert utskårne tredører, bred trappegang med lysekroner - alt utilgjengelig for en i rullestol. Å ha sin entré gjennom en parkeringsgarasje er ikke enestående for Hotel 1904 i Ålesund. Det er en relativt vanlig løsning for

å innfri krav om tilgjengelighet. Med eventet i garasjen satte Bersani fingeren på et sårt punkt for en gruppe av våre medborgere. En situasjon som fører til at de opplever utenforskap. Krav om tilgjengelighet kan være innfridd, men å føle seg velkommen, og verdsatt på linje med funksjonsfriske, er noe helt annet.

Et sterkt møte: Vi arrangerte også et møte hvor Bersani og hennes team kom sammen med prosjektgruppen og byråkrater fra Ålesund kommune for å utveksle perspektiver. Bersani er en sterk formidler og budskapet hennes var tydelig. Fra du er liten blir du henvist til bakveier, ganger som kanskje fungerer som lager, garasjer og omveier for å komme til en heis som kan frakte deg opp i de arealene hvor de andre befinner seg. I tillegg kommer alle arrangementene som ikke er tilgjengelige for deg i det hele tatt. Over tid sniker det seg inn en følelse av å være mindre verdt. Hun beskriver en parallell virkelighet. Et liv på utsiden.

«“Pied Piper” is about promises. The promises of states to care for all of their citizens. The promises of European pedagogy to educate all of its children. The promises of society to be accessible to all of its members.»

Som supplement til regelverket ønsker hun seg et menneskelig fokus hvor man erkjenner at dette utenforskapet finnes. I tillegg trengs der en vilje til å se på byen under ett, og finne helhetlige løsninger, og ikke hvert område og bygning hver for seg.

En reisendes blikk på Ålesund: Vi valgte i tillegg å presentere to tekstutdrag av Bersani, i Korsatunellen. De ble montert i øyehøyde for den som ferdes i rullestol og den relativt beskjedne skriftstørrelse la opp til en intim lesning. Den første teksten er et utdrag fra «Cordata», et prosjekt som startet under den strenge lockdownen i Italia under koronapandemien, da muligheten for å reise og ferdes fritt var tatt fra henne. Det inspirerte til et lydverk som var tilgjengelig for publikum i Ålesund gjennom en lenke på et postkort. De poetiske tekstene beskriver omgivelsene og landskapet vårt - det som omkranser byen, sett gjennom Bersanis helt spesielle og åpne blikk.

Den andre teksten kommer fra prosjektet «Pied Piper» (Rottefangeren), et arbeid som dypest sett handler om uinnfridd løfter. Løftene om at samfunnet skal gi like muligheter og være tilgjengelig for alle sine borgere.

Chiara Bersani

72

(f. 1984) er en italiensk kunstner, koreograf og aktivist, som utforsker politiske aspekt ved kroppen, og hvordan våre egne forestillinger samhandler og påvirker samfunnets etablerte konvensjoner. Som aktivist jobber Bersani med inkludering på scenekunstheltet og for å inkludere kunstnere med nedsatt funksjonsevne.

Farger fra omgivelsene

80

Bent Erik Myrvoll ville teste ut hva slags rolle farger kan ha i utformingen og uttrykket i byrommene. Hans kunstneriske metode går ut på å analysere fargene i naturen som omkranser byen; havet, fjellene, tang og tare, stein og grønn vegetasjon. Fargeskalaene som han henter ut, vil overføres direkte i byrommene for å danne naturlige koblinger med omgivelsene. Kan ungdomsbyen Ålesund videreføre en bevissthet omkring fargesetting, som var til stede den gangen de engasjerte både arkitekter og kunstnere i planleggingen?

Foto: Bent Erik Myrvoll

Myrvoll valgte å arbeide i inngangspartiet til Korsatunellen, utgang sør. Det er et stort uterom under tak, med kraftige betongsøyler og dragere som holder oppe en hel bygningssmasse. Dette overbygde byrommet har fremstått anonymt og grått i mange år, men har likevel fungert som et sted å søke ly for været.

Forankring: Fargeprosjektet til Myrvoll er et godt eksempel på hvordan en kunstner kan tilføre en konseptuell tenkning som gir stedet innhold. Fargene har en begrunnelse. De er forankret i naturen, landskapet, geografien som Ålesund befinner seg i. Symbolsk sett handler det om en form for tilbakeføring av natur for sansene våre. Det handler om å gjenopprette forbindelseslinjer til naturen som finnes i de nære omgivelsene. Flere av pigmentene Myrvoll bruker har han hentet, og fremstilt selv, fra norske mineraler som også finnes i stein, jord og fjell. Det betyr at naturmateriale fra omkransende natur rent fysisk legges på overflatene i byrommet.

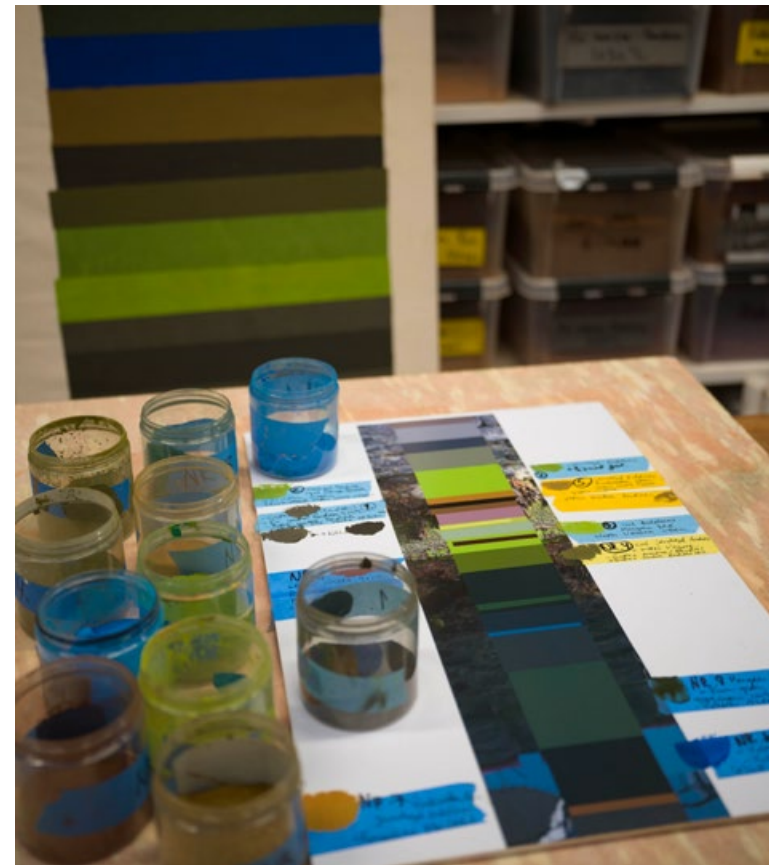
Fargens kraft: Mennesker trenger farger. Myrvoll har forskningen på sin side når han hevder at farger er helsebringende og gjør oss gladere. Hans brede bakgrunn både fra billedkunsten, og som deltager i større byroms- og restaureringsprosjekter, gjør ham i stand til å belyse fargen fra flere innfallsvinkler. Han forsker på fargens fysiske kraft og virkningen den har på oss mennesker. Han er opptatt av hver enkelt farge sin refleksjon av lysbølger, og i hans arbeider påføres gjerne fargene lag på lag for å gi pigmentene maksimal uttelling og egenkraft. Myrvoll er en av få kunstnere i Norden som behersker tradisjonelle teknikker som fresko og stucco lustrò, og hans ønske er at man gir rom for gjennomarbeidede og tidkrevende overflater i offentlige rom, som kontrast til billige, enkle materialer og malingstyper som preger både bygninger og byer.

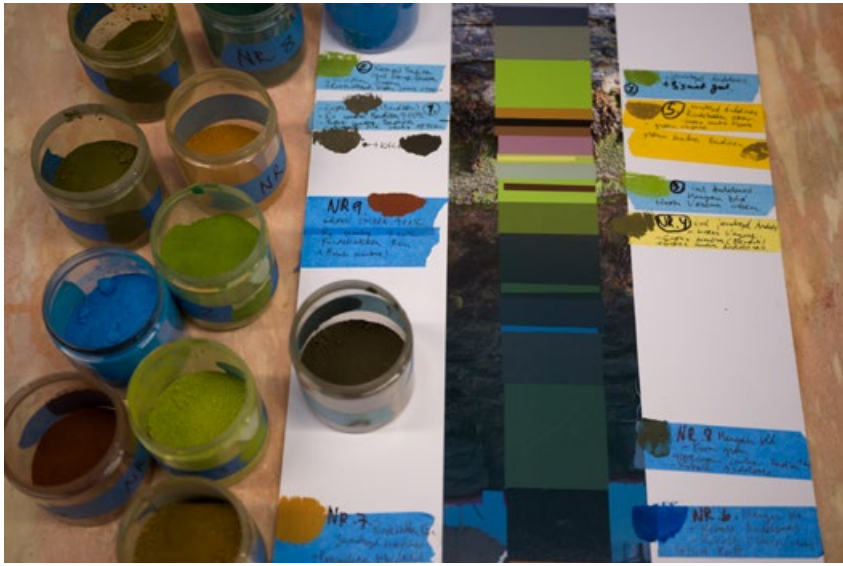
Performativ: Hele Myrvolls kunstnerskap inngår i det performative og konseptuelle prosjektet Kunstambulansen. Med en overordnet idé

om kunst som noe livsnødvendig. Koblingen til nødetatene gjennom utstyr og symboler signaliserer noe akutt. Det er også akutte temaer og perspektiver som ligger til grunn i Myrvolls kunstnerskap, hvor menneskets rovdrift på naturen kanskje er det aller mest brennbare. Med egendesignet ambulanseuniform til ham og hans medarbeidere er Myrvoll en gjenkjennbar skikkelse i kunstens tjeneste. Dette gjør at alt Myrvolls arbeid leses inn i totalprosjektet Kunstambulansen, som har politisk brodd og miljøfokus, men som også har en estetisk og visuell dimensjon, som handler om kunstens nødvendige plass i omgivelsene våre. Fargene i byromsprosjektet føyer seg på alle måter inn i hans helhetlige prosjekt.

Bent Erik Myrvoll

(f. 1969) har sin utdanning fra Konsthøgskolan i Stockholm der han fordypet seg i kalk-, fresko- og stucco lustro maleriet. Han var også stipendiat ved Norsk håndverksinstitutt der han forsket på bruk av norske pigment og kalkmineraler til bruk i fresko og kalkmaleriet. Ved brenning av jordsmonn har kunstneren oppnådd en helt særegen karbonfargeskala i pigmentform. Myrvoll har utført flere offentlige utsmykninger og har vært aktiv på den norske kunstscenen siden tidlig 1990-tallet. Han har deltatt på flere kollektive utstillinger og mottatt flere stipend og priser.

86

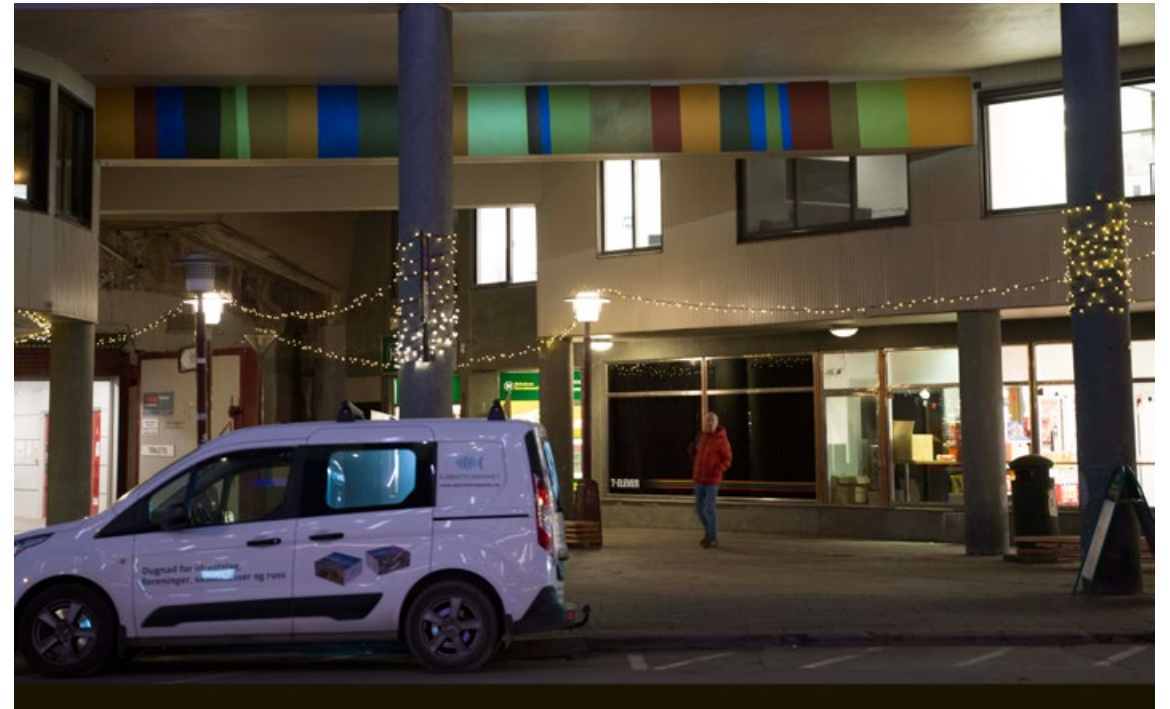

Foto: Bent Erik Myrvoll

Tid

Forprosjektet ble satt raskt i gang. Årsaken var behovet for å koordinere den neste fasen av prosjektet, med opparbeidelsen av Kollektivknutepunktet, som berører en del av strekningen. Dette la et tidspress på prosjektet, som vi mener har vært en utfordring. Anne Beate Hovind, som har ledet flere prosjekter innen kunst, by- og stedsutvikling, vektla nettopp tid som en avgjørende faktor for å lykkes, i sitt innlegg under KORO-konferansen «Levende by!», som prosjektgruppen deltok på **. Ulike fagfelt, næringsliv og det offentlige representerer ulike kulturer hvor språk, terminologi og arbeidsmetoder kan være svært forskjellige. Det tar tid å bli kjent og forstå hverandre, og å kartlegge forventninger og ambisjoner. Prosjektbeskrivelser som ofte er runde og generelle må tydeliggjøres. Forstår vi dette likt?

Upløyd mark

Byromsprosjektet skal evalueres til slutt. Nytteverdi, arbeidsform, sammensetning av kompetanse, ledelse og samarbeid skal gjennomgås. Underveis i prosjektet har vi som kuratorer holdt fast ved at dette er nybrottsarbeid og at det derfor ikke er noe nederlag at alt ikke har fungert optimalt. Det viktige er lærdommen man henter ut av det, og tar med seg videre. Vi mener kommunen fortjener ros for å sette i gang et slikt prosjekt i en region der fagmiljøet på kunstfeltet er relativt lite, og hvor kunst ikke har samme tyngde og legitimitet som i de større byene. Møre og Romsdal skårer lavt på nasjonale barometre for kunst- og kultursatsinger og på tildelinger av midler til kunst og kultur. Dette forprosjektet er et viktig signal om at man vil snu denne trenden.

Blest

Det første temporære kunstprosjektet i byrommene, satte i gang en stor diskusjon i aviser og på sosiale medier. Mye av engasjementet var negativt ladet, men det store engasjementet bekrefter også metodens effektivitet. De fysiske eksperimentene førte til spontane reaksjoner fra et større og et annet publikum, enn de man treffer når man inviterer til folkemøte, eller legger en plan ut til høring.

Mot

Det er ikke alle som reflekterer over hva slags mot som kreves av kunstnere for å delta i et slikt temporært prosjekt ute i det offentlige rom. Å arbeide eksperimentelt er uforutsigbart. Man går i gang med noe som aldri har vært gjort før, og har ingen garanti for å lykkes. Risiko er essensen i nyskaping, og det er også kunstens natur. Å ta denne eksperimentelle fasen og risikoen ute i den offentlige sfæren, blant byens innbyggere tilfører enda et lag med uforutsigbarhet. Reaksjonene fra et publikum som ikke er forberedt og som ikke har oppsøkt dette frivillig.

Kunstnerens kompetanse

Hva slags kompetanse og ressurs representerer egentlig kunstnere? Kunstnerne som ble invitert inn i byromsprosjektet er alle profesjonelle utøvere, med egen årelang praksis. De har erfaring med å gjennomføre komplekse prosjekter, hvor de som regel står ansvarlige for alle deler av prosessen. Relevant kompetanse i forhold til by- og stedsutvikling som finnes i denne yrkesgruppen kan for eksempel være: evne til å gå i dialog og interaksjon med stedet og menneskene, evne til konseptuell tenkning omkring et steds karakter og egenart, evne til å tenke utenfor boksen og komme med originale ideer, praktisk og estetisk kompetanse, og evne til å visualisere ideer.

Det er kanskje nettopp den sammensatte kompetansen som gjør yrkesgruppen interessant innenfor byutvikling. Det er samtidig viktig å understreke at et kjennetegn ved kunstnere nettopp er deres forskjellighet. De har utviklet hver sine spesialområder, og til tross for en del fellesnevner, så er kompetansen i denne yrkesgruppen av ulik art.

Kunst i byutvikling

Kunstkompetanse i byutvikling er i vinden, gjennom KORO sin tydelige satsning på feltet. Både det offentlige og det private har fått øyene opp for hvilke ressurser som finnes i denne yrkesgruppen, og ser at det kan ha nytteverdi, og lønne seg å involvere den tidlig i prosessene. Det kan handle om å tilby «en ledig stol ved bordet» - som det ble sagt på KORO-konferansen.

Motsatt bekymring

Vi mener at det å involvere kunst og kunstnere i by- og stedsutvikling er bra for utviklingen. Men er dette bra for kunsten? I mangel på tid til diskusjon, blant annet om hvordan kunstkompetansen skulle bidra inn i disse byrommene, og i mangel på tid til å bryne oss på hverandres ideer og standpunkter, bestemte vi oss for å presentere noen av våre tanker til slutt i denne katalogen.

Nytteverdi

Uavhengig av nytteverdien i forhold til det endelige resultatet, så har de temporære prosjektene hatt en betydning for innbyggere, turister og besøkende i Ålesund mens de pågikk. Man kan kalle det en temporær nytte, i form av at de skapte steder å være, steder å sitte, de virket sosialisierende, de skapte debatt, refleksjon og undring. Slik vi ser det vil dyktige kunstnere alltid tilføre noe. Vi mener at prosjektene brakte spennende perspektiver og ideer på banen, som kan brukes videre i arbeidet med byrommene. Der var innspill av høy kvalitet.

Perspektiver

En fellesnevner i fire av de temporære prosjektene var at de forholdt seg til den lokale naturen og til omgivelsene. Stavseng og Wågsholm brakte landskapsdimensjonen inn i byrommene, Søvik og Fagermo sin grønne parkinstallasjon i overlyst rommet knyttet visuell kontakt med vegetasjonen på Grimmerhaugen, Myrvoll hentet ut farger fra nærliggende natur og påførte disse direkte på betongflatene, og Bersani beskriver i sine tekster øyene, sjøluften, tåken, lyset og landskapet omkring byen. Kanskje dette at naturen og kystlandskapet er så tett på og fremtredende i Ålesund gjør at naturen blir identitetsskapende i mye større grad enn i mange andre byer. Naturen som utgangspunkt og inspirasjonskilde finner vi også igjen i jugendstilen, som Ålesund er så kjent for, og naturperspektivet i byrommene kan sees som en viderføring av denne tenkningen.

Kunstens plass i byrommene

For oss har flere spørsmål omkring kunstens rolle meldt seg i løpet av denne perioden. Hva skjer når man setter av midler til temporære kunstprosjekter som innspill til en prosess. Blir dette kunstens bidrag til stedet? Eller vil man i tillegg sette av midler til egne kunstprosjekter i de fremtidige byrommene? Arkitektene bruker begrepet samskaping, om måten de ville bruke kunstkompetansen og kunstnerne på i dette prosjektet. De har uttrykt en visjon om å viske ut grensene mellom arkitektur og kunst. Hva betyr det? Kunst og arkitektur er to forskjellige ting. Slik vi ser det, er det positivt og berikende at kunst og arkitektur finnes som ulike stemmer. Dialog og samarbeid er selve meningen i et prosjekt som dette, men hvorfor skal man viske ut grensene?

Styrken til kunsten ligger i at den er fristilt og kan representere noe annet enn praktisk nytte og funksjon i samfunnet. Kunst har sin egen hensikt, som kan bety et alternativt perspektiv, noe som løfter frem noen immaterielle verdier. Den økonomiske målbarheten til kunsten er annerledes. På sitt beste, bringer kunsten inn refleksjonen, overraskelsen, den snur på ting - får oss til å tenke nytt.

Integrert kunst

Integrert kunst, det vil si verk som både fysisk og visuelt oppleves som uatskillelig fra arkitekturen, kan være både vakre og estetiske, men kan også, etter vår mening, stå i fare for å miste autonomi og egenart. Når man har hatt integrerte kunstprosjekter i bygninger og offentlige rom, gjennom de ordinære ordningene til KORO, så har kunstneren hatt regien. Der ligger til grunn et kunstbudsjett som gir rom for en lengre prosess og et tankearbeid. At der er satt av midler til et permanent kunstprosjekt er et signal om at man ønsker seg kunst som en tydelig stemme på stedet.

Er samskaping den ultimate integreringen av kunst? En hybrid mellom kunst og arkitektur, hvor arkitektene blir med og lager kunstprosjekter? Eller representerer dette en ny samarbeidsform som er spennende og som vi vil se mer av i fremtiden? Superkilen i København, er en form for samskappingsprosjekt mellom kunstnergruppen Superflex og arkitektkontoret BIG. Det har blitt et spennende og nyskapende byrom. Men det er nettopp den konseptuelle stemmen til Superflex som gjør at dette blir noe mer enn lekepark og design. De bringer inn symboler fra ulike deler av verden som gjenkjennelese for, og som anerkjennelse av, en befolkning i området med ulik kulturell opprinnelse. Grunntanken deres er i behold og gjør at det handler om noe mer enn design og utforming. Det handler om forankring og forening av folk. Skillet mellom kunst og arkitektur er ikke visket ut.

Autonome kunstprosjekter

Kunstneren som idéleverandør i byutvikling er kommet for å bli, og det vil utvilsomt berike mange prosjekter. Det handler ikke om kreative påfunn, men om å skape noe genuint på stedets premisser. Det forutsetter noen som kan skille ut og få øye på hva som har nerve og essens blant ideene som spilles inn og forvalte dette på en god måte. Så får vi håpe at det å bruke kunstkompetanse som innspill i byutvikling ikke blir en erstatting for selvstendige, permanente kunstprosjekter i byene våre. Vi trenger den frie kunsten i offentligheten mer enn noen gang. Autonome, egenrådige kunstverk, uten kompromisser, som en stemme ved siden av arkitekturen.

** Hentet fra KORO sin informasjon om prosjektet Sjøfronten i Tromsø <https://koro.no/prosjekter/sjofronten-i-tromso/?highlight=tromso> **Refererer til Anne Beate Hovind sitt foredrag under KORO-konferansen «Levende by!» i Bergen, oktober 2023. <https://koro.no/levende-by-koro-og-bergen-kommune-inviterer-til-konferanse/>*

Liv
Dysthe
Sønderland
Kurator

Født 1967, oppvokst i Bergen og Tromsø. Utdanning fra UC-San Diego, undergraduate studies ved Fine Art Department, Kunsthøgskolen i Oslo med master i tegning. Har bred erfaring som kunstkonsulent for offentlige bygninger og uterom, blant annet sjøfronten i Molde og NTNU i Ålesund, i tillegg til kuratoropdrag for lokale og internasjonale utstillinger. Hun har drevet egen kunstnerisk praksis siden 1992 med utstillinger og prosjekter, nasjonalt og internasjonalt.

Jorunn
Kjersem
Hildre
*Medkurator
& prosjekt-
medarbeider
med kunst-
kompetanse*

Født 1986, oppvokst i Ålesund. Utdanning fra Kunsthøgskolen i Oslo med bachelor i moderne dans og samtidsdans. Har bred erfaring fra det frie scenekunstheltet og har jobbet med en rekke koreografer, kompanier og festivaler. De siste årene har hun hovedsakelig arbeidet som kurator, produsent og prosjektleder. Siden 2021 har hun vært med og drive Bodø arena for Dansekunst (BAREDANS), og Bodø Biennale, som har fokus på tverrkunstneriske verk og kunst i offentlige rom.

Forfattere:

Liv Dysthe Sønderland
Jorunn Kjersem Hildre

Kunstnere:

Simon Wågsholm
Jørgen Stavseng
Ragnhild Søvik
Solveig Fagermo
Ivan Dujmusic
Karin Augusta Nogva
Chiara Bersani
Bent Erik Myrvoll

Foto:

Mateo Christensen
Jørgen Stavseng
Dag Lausund
Lin Marie Nordberg Jacobsen
Liv Dysthe Sønderland

Coverfoto:

Mateo Christensen

Layout/design:

Vilde Livsdatter Sønderland

Trykkeri:

Hatlehols

© 2024

Medvirkende i byromsprosjektet:**Prosjekteier:**

Ålesund kommune

Ålesund kommune:

Prosjektleder: Linda Fiskerstrand
Sperre
Prosjektmedarbeider/avdelingsleder:
Malin Anna Ramnemo
Prosjektmedarbeider: Dorte Narum
Rådgiver profesjonell kunst og kultur:
Lin Marie Norberg Jacobsen

Prosjektgruppen:

Prosjektledelsen i kommunen
Arkitekt: JAJA Architects v/Kristin
Uleberg Osnes
Landskapsarkitekt: Lala Tøyen v/
Åshild Mienna
Kurator I: Liv Dysthe Sønderland
Kurator II: Jorunn Kjersem Hildre

Fagressurser:

Aggregat Kunstnerfelleskap v/Trine
Smoor Isaksen
Lysdesigner: Stokkan Lys v/Bjørn
Kenneth Berge
Mateofilms v/Mateo Christensen

Støttet av:

KORO (Kunst i offentlige rom)
BRM (Byen som regional motor,
Møre og Romsdal fylke)

TURAN